

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبه لی
احمد ملی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۳۰ جمادی الآخر ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه لی ۳۰ ، التی آیلنی
۲۰ غرور

ممالك اجنیه ایچون :

سنه لی ۱۰ التی آیلنی ۶ فرانقدر . اعلانات
ایچون اداره اموری محمد ذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۷ تموز افرنجی

۱۹۱۰

۲۴ حیران ۱۳۲۶

بسم الله الرحمن الرحیم : انما جاءنا من ربنا

ژاپون محاربه سې ده اثبات ایتدی . بنابرین بوم بحث حقده بوندن زیاده تطویل کلام ایتیه و عالم اسلامک له مهم قوتلرندن بری ده بواولدیغی بردها سوبله رک اسباب سائره مک تدقیقه باشلاور .

عالم اسلامک الیههم قوتلرندن بری ده اسباب اقتصادیه دن ایاری کلیور . بوندن مقصد ، مسلمانلر پک زنگین و ثروتلری سببیه قوتلرلر ذیک دکدر . بالمکس ! عالم اسلامی اوبله بر درجه ده فقر و ضرورت استیلا ایتشد که بز بونی بر قوه اولاری تاتی ده تردد ایتبورز . بودعوا سنده بر قاچ منال ابله توصیح ایدلم . هرکس بیلیر که ثروت سعادت انسانلره محافظه کارلری ، تردد و حتی جبات و بریر . چوق کیمسه ، ثروت و سعادت محافظه ایچون اواس و جدانیه . سندن بر قسقی فدا ایتدی و حتی بومال ایچون ریفه اسارته بیله راضی اولدی کورولور . عالم اسلامده بوبله بر قید بودر . بجه عصرلردن بری مسلمانلر اکثریت عظمای مان همان بواغزی طوقله چالیبور ، ملککلرنک ثروت طبعیه ، مکتوبات صنایع و تجاریه سندن هپ بیانیلر استفاده ایدیور .

بوشراط داتره سنده بولونان ملککلرله ظهور ایدم چک اغتشاشاندن برلرلرک ایدم چکی ضرر پک محدود بولونه جفته مقابل او ملککلرک استفاده سنی الینه کچر مشلرک ایدم چکی ضرر بوبوک و قورقونج اولور . ده ااجتی بر مثال کوستره لم : بوکون اسکندریه یی . آجیه یی ، قالكوتانی طوبه طوقنی لازم کلمه عجایم بولرله لیرا صرفیه وجوده کلن او مباتی عظیمه . نک انهداندن کم ضرر ایدر ؟ شبهه یوق که برلرلر دکل . ملککلرک همدندن برلرله مخصوص دار سوفاقی ، کهنه اول میقروب غزنی حلاک یکیدن یاپیلماسته مجبوریت حصولی کچی بر فائده بیله منصوردر ! ایتته بوسیه مبی عالم اسلامک احوال اقتصادی حاضر سنی دخی بر قوه اولاری قبول ایدیورز . [سوکی وار]

حکیمات

اسلام و حریت

— ۵ —

هرمناسبت دوشدکجه اتیان ایلدی کچر اوزره دین اسلام ، مراتب افکاری جامع بردیندر . حتی دین عمومی و دین نهائی اولیشی بو حکمته میندر . انسانلرک احتیاساتی ، سخاکتی و افکاری صورت تلقیسی سیان اولامیه جفتدن متفکرین اسلامیه دخی هر فکر اساسی حقده مختلف و متعدد اجتهادانده ، تفسیر ایدم ، توجه ایدم بولنشلردر . بوسبیل «حریت» فکری تاتی خصوصنده دخی بالجله مراتبی ، متفکرین اسلامیه آره سنده بولمق قابلدرد . حریت حقده کی مذهبی شو صورتله تلخیصاً تصنیف ایدم بیلیرز :

مفرطلر : معتزله ، برقم شیعه و بو ایکی مذهبک اکثر شعباتی .

معتدلار : اهل سنت [متوفین] حقیقی شیعه لر .

مفرطلر : جبریه و توانایی .

معتزله ، حریت مطلقه ادعاسته ، حقابقی عالم و تحولات روحیه انسانیه واقف اولمادقاری ایچون دوشورلر . برقم شیعه ایسه ، کندی نسبت ایتدیکی اسلارده حریت غیر مقیده ایچون بر منشا بولنه مادبقه نظر آ ، اهل سنتله اختلافده قالمق کچی غیر علمی بر سبیل معتزله یه اتباع ایدیور .

ایله اسلام ، ردائته ایمان قابل توفیق و تردیف اولاماز . نصر الله ، قاب و میننده تسلیت ، امید ، شجاعت ، حسیلرک تمامی انکشافی صورتده منجلی اولور . هیچ بر فرد بشر ، بر مسلمان کچی محض مودت اولان بر مطاوعت کامله ابله حقه تسلیت کوستره من ، هیچ بر فرد بر مسلم کچی نیل « لا تقنطوا .. » ابله لبریز امید اولاماز ، هیچ بر کسه ، بر مسلم کچی غضنفرانه بر شجاعت مالک بولوناماز . بر مسلمان ! آتات فدا کاریده ، اللهک شان وحدتی ، انانیتک شرف و سعادت ایچون فدا جان ایتدی کچی حسن ایدر . بواوبله بر قوه ، اوقدر دهشت آوربر قدرندر که هیچ بر امت بوکا نائل اولاماشدر . بو حالت ، مسلمانلرله ارقی و بنابرین ارقی فطری اولشدر ، و مسلمانلر ، مسلمان قالدقجه بو خصایص جلیله یده صاحب قلاچقردر .

ایته بولر ، عالم اسلامک قوتی تنکیلی ایدن اسباب معنویه در . اسباب طبعیه یه کلمه : بولری بر چوق اقسامه آیرمق لازمدر . عالم اسلامک بعض اقسامی وارد که ، اهلایی منبیه و حیثی اولدیغی تقدیرده ، قولای قولای استیلاسی ممکن اولاماز . مثلاً افریقا اقسام داخلیه سی ، آسیای وسطی و هند یایلاری و چولاری بوقیلندر .

بودعوا من ، بر طندن ، بر فرضیه دن عبارت دکدر . عالم اسلامک اوبله نقطه لری وار که اورالرده قوه و سطوت دخی بش پاره ایتز ، زیر اوانع طبعیه یه چارپار ، قیریلر . شوراسی ده وار که اوکی برلرله ، استیلا و محافظه ایچون مصرف لازم کان قوه . هیچ بر وقت انعطاف ایدم چک نمره ابله تاتی ایدم من . بنابرین بو کچی نقاطی بر اوروا حکومتک دیدیکن شرایط تحتده استیلایه قانقشمه سی غیر ممکن و چونکه بر حرکت مجبوره در . افغان حکومت اسلامیه سنک محافظه استقلال ایتش اولامی شو سوزلر منک اک بیوک بردلیلر افغانی استیلا ایچون « خیر » بواغزی کچی کچیدلری حرباً ضبط ایتک ، یوزیک کشیک براردونی درت بش بیک مترو ارتقا عنده طاغله طیرماند برق لازم . بو ایسه قولای برایش دکدر . باخصوص بوشکلرک احتیامیه حاصل اولاجق بر استیلادن انعطاف ایدم چک نمره هچدر ، استیلا ایچون یاپیلان فداکارانه تقابل ایتز ، لکن افغانیلر ، حیثیت و اخلاقز آدلر اولادی ، بو طبعی مانعه لردن استفاده ایدم منلر و ملککلری ده شیمدی به قدر بر اجنبی حکومتک الینه دوشردی .

موانع طبعیه مدھش بر قوتدر . لکن بوندن استفاده ایدم چک قدر متور ، حیثی و باخصوص ازاده اختلاف اولالیدر . افریقای وسطیه کاش و ادای حکومت اسلامیه سنک بر قاچ مایون نفوسی وار . و ادای مسلمانلری جدأ حیثی و شجیع آدملردر . اورالره قدر اوج بش بیک کشیک بر استیلا اردوسی کوندرمک ایسه جدأ پک مشکل و ملونره مال اولور . شوالده و ادایک استیلاسی عادتاً مستحیل ایکن اهل الینک جعی ، حالالارنده کی اسلحه یی قولانق بیلیمیشلری اورایده تحت استیلایه آمشدر .

بزینه تکرار ایدیورز که عالم اسلامک و قسز اختلافات و اغتشاشانده طرفدار دکاز . بوکا طرفدار اولانلر ، حسن کریم دیندن زیاده حسن خصوصی و محلی به انفعالات مخصوصه سیاسی به مغلوب اولورلر .

بنابرین شیمدیلک بزه لازم اولان « دین و ملت » دائرة جایله سنده شور و ترقی به چالیشمق و بزیمین دلت و حکومتیه آنان اسبابی دفعه اوغراشقدر . لکن عالم اسلامک الی الاید اقوام سائره یه تابع و محکوم قالاچقی هیچ کسه طن و قبول ایتدیکی کچی بو کونکی قوه و وضعی ده انکار ایدم چیه جک خصوصانندن اولدیندن بزم مسروداتز ، هیچ بر تشویق افرامکارانه یی تضمین ایتیه رک ، یالکز تضرع حقیقتدن عبارت قایلر .

موانع طبعیه ک نه قدر دهشتلی برشی اولدیغی ووس - [*] « عبدالحمید و سید سوسی » عنوانی اثر منده بو بحث اطرافلیجه تدقیق ایدلشدر .

بو نکل ملت اسلامیه لک قبول ایتز .

الحاصل عنوان مقاله م اولان اوج کله دن شوبله بر مغادله ریاضیه تشکیل ایتک ایتیم .

تورکک = مسلمانانق

کذا : عربلق = مسلمانانق

بنه غلیه : تورکک = عربلق

اولور که بوالده بین العربین هیچ براختلاف بوقدر .

دیگر صورت :

عثمانلیق = حکومت اسلامیه

کذا : عثمانلیق = عناصر مختلفه مذهبی بنه غلیه :

قطعه جامعه اتحاد = عثمانلیق ایتش

بو حاله کورده بوتون غربه قارشی یکانه بر شرق حکومتی اولان دولت عثمانیه منک تمالینسه خدمت ، اونک حازر صفت تابعی اولان افرادک کافه سمنجه بروطفیه مقدسه اولور . غیر مسلم و طنداشلر من دوشومنه لیدرلرک — بمضایرینک یابدیگی کچی — باشلرینه شایده کیسه لر ، تورکجه ک غیر لسانلرله قونوشملرینه شر قایدلر ، یته عثمانلرلر ؛ آنحوق اونکله یاشایه بیلیر ، اونکله تأمین تعالی ایدم بیلیرلر . او حالده ب اولاد شرق — بالاترین جنس و مذهب — الاله و یروب ، صار ماشوب او پوشمعلی ، سه ویشمعلی ، روحاً برلشمه لیدرلر ؛ سعادتز بونددر .

ع . سنی

— سنانیک : ۱۷ جزیران ۳۲۶ —

انقادات

عالم اسلامک

ضعف و قوتی

— ۲ —

کچن مقاله منده عالم اسلامک نفوسی ، اوطان اسلامیه یی یازدیق شیمدی ده اساس مبعضزه کچمکچر . اولعالم اسلامک قوتلرینی تحلیل ایدم چکر . بوقوتلری میدان کترین اسباب بروجه آیدر :

۱ — نصرت موعوده و باتیه ،

۲ — اسباب معنویه ،

۳ — اسباب طبعیه ،

۴ — اسباب اقتصادی ،

۵ — متغیبلرک حالت حقیقیه سی .

بوسبیلری برر برز تدقیق ایدم . بز مسلمانلر ، ریمزک بزه کوستردیکی شهره استقامتده بویان اولدقجه مظهر نصرت و موقبت اولاجمنزه هیچ شبهه بوقدر . بزه اللهک نصرتی موعوددر . زیرا بز ، علم وحدتی حامل بر امتز روی زمینده فخره الهی اعلان واعزاز بزه و برلش بروطفیه مقدسه در . بز ، جناب حق ذات صمدانیتیه اضافه ایتدیکی ام سالفه موحده ک عینی و اولنرک وارثی بز ، لکن بر شرطله : شهره استقامتده قاتی . بو استقامتک علامتلی عدل و انانیت ، علم و فضیلتدر . مسلمانلر دن ده عالم انسانلر بولوعامی ، بز مسلمانلر ایچون ذلندر ، عیدر ، زیرا بزم دیمز « محض علم و مفرقتدن ، محض حسنات و فضیلتدن » عبارتدر . جهل